

**ПИТАННЯ НА ІСПИТ з навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ МОВОЗНАВСТВА»**

1. Внутрішні та зовнішні чинники мовного розвитку. Поняття про узус мови. Варіанти (різновиди) мови.
2. Мовознавство в системі наук. Різновиди мовознавства. Галузі теоретичного мовознавства.
3. Граматичні категорії. Граматичне значення. Проблема граматичного значення і визначення граматичних категорій у мовах різних типів. Граматичні одиниці.
4. Діахронічний і синхронічний аспекти лінгвістики.
5. Загальна характеристика мовознавчих методів, їх види та особливості застосування.
6. Семіотика як наука про знаки. Мовознавство і семіотика. Знаковий характер мови. Види мовних знаків.
7. Інтерлінгвістика як наука про штучні мови.
8. Когнітивні та гносеологічні аспекти мовної діяльності.
9. Менталінгвістика як наука. Мова і мислення людини.
10. Метод лінгвістичної географії.
11. Спеціальнонаукові методи та прийоми вивчення мови.
12. Методика безпосередніх складників. Трансформаційний аналіз.
13. Мова й соціальна організація суспільства. Взаємозв'язки мови з родом, плем'ям, народністю і нацією.
14. Взаємодія мов у їх історичному розвитку. Міжмовні контакти, їх види й характер.
15. Мова як історична категорія. Історичний метод мовознавства.
16. Мова як система систем. Парадигматика й синтагматика в мові.
17. Мовна культура і мовна політика. Мовна політика: основні категорії соціолінгвістичного аналізу. Напрямки реалізації мовної політики (концепція О. С. Герда).
18. Прояви мови: власне мова і мовлення. Мовна та мовленнєва діяльність. Мовне середовище.
19. Описовий метод мовознавства.
20. Основні аспекти й напрями дослідження синтаксичних одиниць.
21. Основні проблеми сучасної семантики. Поняття про зміну семантики мовних одиниць. Семантична структура слова.
22. Поняття дискурсу. Дискурсологія як розділ лінгвістики.
23. Поняття про мовну дійсність. Поняття про мовний розвиток.
24. Поняття про мовну норму. Види мовної норми.
25. Поняття про морфонологію, її предмет і завдання.
26. Поняття про текстологію. Текст як предмет текстології.
27. Поняття семантики і семасіології. Різновиди семантики.
28. Поняття семантичного поля й семантичних зв'язків слів у системі мови.

29. Поняття фразеології. Фразеологізм як мовна одиниця. Фразеологічне значення.
30. Порівняльно-історичний та зіставний методи мовознавства: спільне й відмінне.
31. Предмет і завдання акцентології. Поняття про акцент і акцентему.
32. Предмет традиційної фонетики; природа мовного звуку. Фонологічні школи. Основні фонологічні концепції.
33. Принципи класифікації слів за частинами мови: традиційне й нове в лінгвістиці.
34. Системна організація лексики.
35. Словотвір серед рівнів науки про мову. Словотвірна система мови. Системний і несистемний словотвір.
36. Функції мови. Специфіка мови як засобу комунікації.
37. Статистичний та математичний методи мовознавства. Структурний метод (дистрибутивний аналіз).
38. Структурний і комунікативний синтаксис.
39. Поняття про структуру мови. Властивості мовної структури. Рівні мовної структури. Теорія ізоморфізму та ієрархія рівнів мови.
40. Теорія мовних актів Остіна-Сьорля-Вендлера.
41. Теорія мовної (лінгвістичної) відносності: передумови виникнення, історія спростувань та підтверджень.
42. Типологічне мовознавство. Актуальні проблеми типології.
43. Функційна граматики: основні досягнення та прогнозовані тенденції розвитку.
44. Поняття про корпус мови. Корпусна лінгвістика.